

KOCHOWICZ STANISŁAW (1873-1948)

Urodził się 11 kwietnia 1873 roku w Krzywiniu, w powiecie kościańskim, jako syn Józefa Kochowicza i Apolonii z Pijanowskich. Osierocony bardzo młodo, wyemigrował z rodzinnego Krzywina do Bruckhausen w Nadrenii-Westfalii, gdzie dał się poznać jako wybitny działacz niepodległościowy. W Bruckhausen założył sklep z artykułami papierniczymi, muzycznymi, obrazami z historii Polski itp. Niebawem w Bochum kupił od Jana Brejskiego księgarnię „Wiarus Polski”, którą w 1919 roku przyjęto do Związku Księgarzy Polskich. W Nadrenii Północnej-Westfalii zorganizował Towarzystwo Gimnastyczne „Sokół”. Został prezesem okręgu VII tej organizacji. Jednocześnie był także II wiceprezesem Wydziału Związku Sokołów Polskich w Państwie Niemieckim. W tym samym czasie organizował w Holandii (gdzie w Niemczech były zakazane) zjazdy niepodległościowe, na których porывał i uskrzydlał braci polską swymi płomiennymi i żarliwymi przemówieniami.

24 maja 1909 roku w Poznaniu, wspólnie z m.in. Wojciechem Korfantym, tworzył Polskie Towarzystwo Demokratyczne, a podczas plebiscytu na Górnym Śląsku kilkakrotnie kontaktował się z nim, jako emisariusz środowisk polonijnych. Po I wojnie światowej, w 1920 roku powrócił do wolnej Ojczyzny i osiedlił się w Gostyniu, gdzie założył w Rynku skład towarów tekstylnych i galanterii. Jak na obczyźnie, tak i tu zaprzął się natychmiast do pracy społecznej i działalności politycznej. Był czołowym działaczem BBWR i prezesem gostyńskiego „Sokoła” od lipca 1921 roku do lutego 1923 roku. W 1923 roku pełnił też obowiązki wiceprezesa okręgowego na powiat gostyński. W latach 1925-1936. był przede wszystkim prezesem Wielkopolskiego Związku Chórów i Orkiestr Okręgu X w Gostyniu. Za swą działalność w Związku uhonorowany został brązową, a później srebrną Odznaką Honorową. Na Walnym Zjeździe Delegatów Okręgu X 25 kwietnia 1946 roku został Honorowym Prezesem Okręgu. 24 czerwca 1934 roku przemawiał przed pomnikiem Ewarysta Estkowskiego w Wojciechowie przy okazji zjazdu w Łowęcicach X Okręgu Kół Śpiewaczych. Był prezesem Powiatowej Ochotniczej Straży Pożarnej w Gostyniu.

Po powrocie do Gostynia w 1945 roku z Generalnego Gubernatorstwa (Krakowa), dokąd został deportowany wraz z rodziną w 1939 roku przez hitlerowskie władze, znowu stanął do działalności kulturalnej, mimo podeszłego już wieku. Interesował się żywo pracą Związku Zachodniego i stał się w Gostyniu organizatorem i czołowym działaczem Stronnictwa Demokratycznego, z którego ramienia zasiadał w Powiatowej Radzie Narodowej.

Zmarł 2 października 1948 roku w Gostyniu. Ze względu na wyjątkowy szacunek, jakim darzono go za jego społeczną pracę i poświęcenie dla wolnej Polski i ziemi gostyńskiej, w dniu jego pogrzebu – 5 października 1948 roku – nieprzebrane tłumy odprowadzały trumnę na gostyński cmentarz. Kondukt poprzedzały liczne szeregi strażaków, śpiewaków i członków innych organizacji. Marsz żałobny wykonała orkiestra „Fredreum”, a pieśni Towarzystwo „Cecylia”.